

„A kormánynak nem szabadna újabb trianoni intézkedésekkel súlyosbítni Szeged helyzetét“

A polgármester, fides ellenzéki nyilatkozata az ipartestület küldöttsége előtt
Hálálanságnak tekinti a szegedi intézmények sorozatos megszüntetését

(A Délmagyarország munkatársától.) Az ipar-
testület előjárósága — mint jelentettük — szerdán
délután tartott ülésén foglalkozott a minisztertanács
legutóbbi határozatával, amely a szegedi állam-
építészeti hivatalt május elsejétől kezdődően meg-
szünteti, illet. beolvastja a szentesi államépí-
tészeti kirendeltségbe. Az előjáróság a legnagyobb
felháborodással vette tudomásul ezt a kormány-
határozatot és miután még egyéb szegedi intéz-
mény megszüntetéséről is beszélnek, elhatározta,
hogy

Szeged elszorvasztása ellen a város egész
kézműiparosága nevében tiltakozását je-
lenti be.

Csütörtökön délelőtt az ipartestület előjárósá-
gának 60 tagu küldöttségét vezette a városházára
előbb dr. Aigner Károly főispán, majd dr. So-
moggy Szilveszter polgármester elé Kormendy Má-
tyás felsőházi tag, ipartestületi elnök.

Dr. Aigner Károly főispán előtt Kormendy Má-
tyás részletesen ismertette az ipartestület elő-
járóságának határozatát és átnyújtotta az ipar-
testület tiltakozó felterjesztését azzal a kéréssel,
hogy azt a főispán juttassa el a miniszterelnökhöz.

A főispán a küldöttségnek adott válaszában ki-
jelentette, hogy örömmel értesül a szegedi ipa-
rosság megmozdulásáról és mindent el fog kö-
vetni a maga részéről is, hogy a kormány ugy az
államépítészeti hivatalt, mint a többi intézményt
— amelynek megszüntetéséről, illetve elhelyezéséről
beszélnek — hagyja meg Szegeden. Bejelentette,
hogy hétfőn, a közgazdasági bizottság ülésén is
napirendre kerül a kérdés. A bizottság való-
színűleg szintén felír a kormányhoz és feliratában
hangsúlyozni fogja, hogy

a kormányt valószínűleg rosszindulattal
informálták.

Az ipartestület küldöttsége ezután a polgármas-
tert kereste fel, aki előtt szintén Kormendy is-
mertette a testület előjárósági határozatát.

— Az ipartestület előjárósága fájdalmas meg-
döbbenéssel vette tudomásul — mondotta Kör-
mendy —, hogy a város egyik régi közintézmé-
nyét, az államépítészeti hivatalt megszünteti. Va-
lahányszor egyetemes és országos érdekekről volt
szó,

ennek a városnak a közönsége elment az
aldozatkészség legtávolabbi határáig, de
most, amikor már a nyolcadik intézmény-
t fosztják meg Szegedet, a szegedi ipa-
rosság jellemi tiltakozó szavát.

Meg van győződve arról, hogy a polgármester
szívén viseli városának a sorsát és a maga hatás-
körében is mindent elkövet Szeged visszafelépítésé-
nek megakadályozása érdekében, de meg vannak
győződve arról is, hogy a polgármester fellépésé-
nek sokkal nagyobb a súlya, ha maga mögött
érzi 3500 szegedi kisiparos támogatását. Arra kéri
tehát a polgármestert, hogy kérje a főispántól

a törvényhatósági bizottság rendkívüli köz-
gyűlésének összehívását,

mert abban kétségtelenül tendenciát lát a
város egész polgársága, hogy a kormány Szeged-
ről fokozatosan elvissz minden közintézményt.

A polgármester a küldöttségnek adott válaszá-
ban többek között ezeket mondotta:

— Én is tapasztalom, hogy

a kormány a takarékoskodás elvét mindig
csak Szeged rovására akarja alkalmazni

és a takarékoskodásnak mindig csak Szeged látja

a kárát. A trianoni béke Szegedet határvárossá
tette és a város határa ma 20 kilométeres szá-
kaszon egybe esik az ország trianoni határával.
Ennek a városnak éppen ezért fokozott támoga-
tásra lenne szüksége és

a kormánynak nem szabadna újabb trianoni
intézkedésekkel súlyosbítni Szeged hely-
zetét.

Ezekből az intézkedésekből csak azt lehet meg-
állapítani, hogy ez a kormány abszolút nem
ismeri a szegedi viszonyokat, pedig ismernie kel-
lene, hiszen a kormányelnök Szegedről ment Bu-
dapestre. A polgári kormányzat Szegednek kö-
szönheti tulajdonképpen létezését, így a Károlyi-
kormány is, mert hiszen Szeged adta a nemzeti
hadsereget a felfordulás idején.

Hálálanságnak tekintem, ha most a kor-
mány egymásután megfosztja Szegedet
intézményeitől.

Mély részvét mellett temették el a fogadalmi templomból Bezdán József prelátust

(A Délmagyarország munkatársától.) Csütörtökön
délelőtt temették el nagy részvét mellett Bezdán
József pápai prelátust, a fogadalmi templom má-
sodik plébánosát. Már a kora reggeli órákban hatalmas
tömegek vonultak fel a fogadalmi templomba,
amelynek kupolája alatt, lobogó gyertyák között
állott a katedra. A belvárosi római katolikus egy-
házközség tagjai a Templom-téren, a Szent Imre
szobor alatt gyülekeztek és testületileg vonultak
be a templomba, testületileg vonult fel a Katolikus
Kör, a város tisztikara dr. Pálffy József vezetésével,
a helyőrség tisztikara vez. dr. Shoy Kálmán al-
tábornagy vezetésével, a közintézmények és a köz-
hivatalok küldöttségei, az egyetem tanári kara és
ifjúsága, a társadalmi egyesületek, a középiskola
és a tanítóképző intézetek tanulóifjúsága. Makó
hatalmas küldöttséggel képviseltette magát a teme-
tésen. A több, mint 100 tagu küldöttséget, amely-
ben résztvevő a város és a vármegye tisztikara,
külön motorosvonat hozta be Szegedre kissé el-
késve, mert a szerelvény a hófúvás miatt nem
tehetett meg menetrendszerű idő alatt az utat.

Bezdán prelátus végtisztességén megjelentek a
kisebbségi felekezetek papjai és polgári képviselői
is. A református egyházat Bakó László szegedi
és Teleki Sándor ujszegedi lelkész, az evangélikusok
Egyed Aladár lelkész képviselte, dr. Löw
Imánuel főrabbi betegség miatt nem jelenhetett
meg a temetésen, de távolmaradását rendkívül
meleghangú részvétlevelében mentette ki az ismét
elárvult belvárosi plébánián.

Tíz óra előtt megszólaltak a gyászoló

fogadalmi templom herangjai

és pontosan tíz órakor vonult be a zsúfolásig
megtelt templomba dr. Glattfelder Gyula megyés-
püspök vezetésével a csanádi egyházmegye pap-
sága szinte teljes számban. A papok a főoltár
előtt helyezkedtek el és segédkeztek a rekviemet
tartó megyéspüspöknek. König Péter szomorú szép-
ségekkel gazdag zenekari Rekviemjét a belvárosi
templom ének- és zenekara adta elő Csomák Ele-
mer karnagy vezényletével és Antos Kálmán orgo-
nájátékaival. A szólistákat Felsmann Emilia és
Kertész Lajos énekelte.

A rekviem és a Libera után

Glattfelder püspök

a szószékéről tartott emlékbeszédet.

— A halál mindig nagy misztérium — mon-
dotta —, nagy titok, amelyet a földi vándor
csak sejt, de nem tudja mi van mögötte. Különös-
A régi magyar gyászének nem hiába mondja, hogy
képen sejtelmes és döbbenetes a váratlan halál.
elkészülve lépünk át a halál küszöbén, mert eb-
ben mégis van némi megnyugvás. Ez a jószívű
és emberekkel szemben szeretetössztagató prelátus
épp úgy eiment, mint a koldus, aki talán
vele egyszerűen fejezte be életét. Elmennek a királyok,
a hatalmasok is, mert egyszer el kell mennie
mindenkinek. A temetési ének azt fejezi ki, hogy:
Jókor készen legyünk, mert az Ur számonkéri min-
denkitől, hogyan sáfázkodott a talentumokkal. Az

Más városok intézményeihez nem mer nyulni senki-
sem, Debrecennek például nem kell foglalkoznia
ilyen problémákkal. A jövő héten küldöttségileg
megyünk fel az illetékes miniszterekhez és fel-
világosítjuk a kormány tagjait, hogy

nemcsak Szegednek, hanem az országnak is
érdeke fűződik Szeged fejlesztéséhez

és a város elszorvasztása kiszámíthatatlanul su-
lyos veszedelem jelentene az egész országra.

A polgármester azzal fejezte be nagy helyesléssel
fogadott válaszával, hogy mindent el fog követni
a szegedi intézmények megmentéséért.

A küldöttség távozása után a Délmagyarország
munkatársa előtt a polgármester még elkesere-
dettebb hangon nyilatkozatot tett.

— Nekem tulajdonképpen nem szabadna foglal-
koznom ezekkel a dolgokkal — mondotta szo-
morúan —, mert nagyon izgatnak, egészségi álla-
potom pedig eltűnt minden izgalomtól, de

tűrhetetlennek tartom, hogy éppen Szeged
legyen az áldozat.

A kormány intézkedéseit sokszor már nem is a
város elleni, hanem a személyem elleni táma-
dásnak érzem és kötelességem a városom iránt,
hogy amíg csak mozogni tudok, harcoljak ellenük,
mert tudom, hogy az ilyen intézkedések jövetele-
től károkat okozhatnak az ország második vá-
rosának.

Urnak ez a hű szolgálja valószínűleg el volt ké-
szülve, mert jól sáfázkodott a talentumokkal. Ra-
vatala felett most pástora készségesen ismeri el,
hogy csak jól cselekedett és helyt állt Krisztus
szolgálatáért. S a papok, akik itt állnak ravatala
körül, vegyék át azt a szent figyelmeztetést, hogy
a jó papnak azt kell gondolni, amit Krisztus gon-
dolt és azt kell tennie, amit az egyház akart. Ez
az ő szent öröksége, ezt ő például hagyta nekünk.

— Ha van valami, ami a váratlan haláláért vi-
gasztal az, hogy a jó lelképásztor az alatt néhány
hónap alatt, amelyet itt töltött, a jótékony szol-
gálatában állott, Szegényeken segíteni, ez volt az
ő rövid szegedi lelkészkedésének tartalma. Ezért
szerették Makón és Torontáltörőden is. Stílszerű
és Isten gondviselésének felel meg, hogy az ő
munkálkodása az emberi baj és nyomorúság eny-
hítésében merült ki.

A megyéspüspök nagyhatású beszéde után meg-
kezdődött

a gyászszeriartás.

A Circumdederunt-ot a templomi férfiak adta
elő, majd a koporsót leemelték a katedrálról,
rátették a furgonra és a templom oszlopcsarnokába
tolták.

A dermesztően hideg templomban a hosszú rek-
viem és gyászszeriartás alatt nagyon sokan átfáz-
tak és elszorultak volna távozni, nehogy egész-
ségüket veszélyeztessék. A feltűnően nagyszámu
rendőrral tulrendezett helyzet miatt azonban a
templomot senki sem hagyhatta el. A kijáratokat
rendőrök állták el, akik felsőbb utasításra való
hivatkozással nem bocsátottak ki senkit.

A templom oszlopcsarnokában bucsuzott el a
halott főpótló a kegyur város hatósága és kö-
zönsége nevében

dr. Pálffy József polgármester-
helyettes

aki többek között ezeket mondotta:

— Fájdalmas megilletődéssel, megrendült lélek-
kel álljuk körül a koporsót, mely olyan ember
porhüvelyét takarja, akivel az utolsó percig együtt
voltunk, aki nem vesztette el Istenáldotta jó ke-
délyét, munkakedvét, akinek még halála is bele-
illeszkedik fennkölt, apai hivatásának teljesítésé-
be. Bezdán József makulátlan tiszta papi és tár-
sadméletével példát mutatott arra, hogyan kell
élni, hogy a minden pillanatban bekövetkező
halál ne találjon senkit készületlenül.

— Amikor Bezdán József hívó szavunkra haza-
jött szülővárosába, szeretettel, papi és társadméleti
működése elé tekintő nagy várakozással fogadtuk.
Egészen bizonyos, hogy egyhárfeladalmunk éles
szeme helyesen ismerte fel a város első plébá-
niájának vezetésére való rátermettségét és egé-
szén bizonyos, hogy nem csalódtunk volna benne és
valóra váltotta volna működéséhez fűzött várako-
zásainkat.

— A kérelhetetlen halál megakadályozta Bezdán
Józsefet papi hivatása, szintén magyar lelke, vá-
rosszeretete és emberbaráti érzése sugalmából f.

Széchenyi Mozi

Péntek, szombat

Február hó 12. és 13-án

Verebes Ernő és Szőke Szakáll

kompos együttlésével

**BOLDOG
EMBEREK**

zene, zenés operette attrakció

Női partnerek:

Charlotte Susa és Gretl Theimer

Előadások kezdete 5, 7 és 9 órakor.